

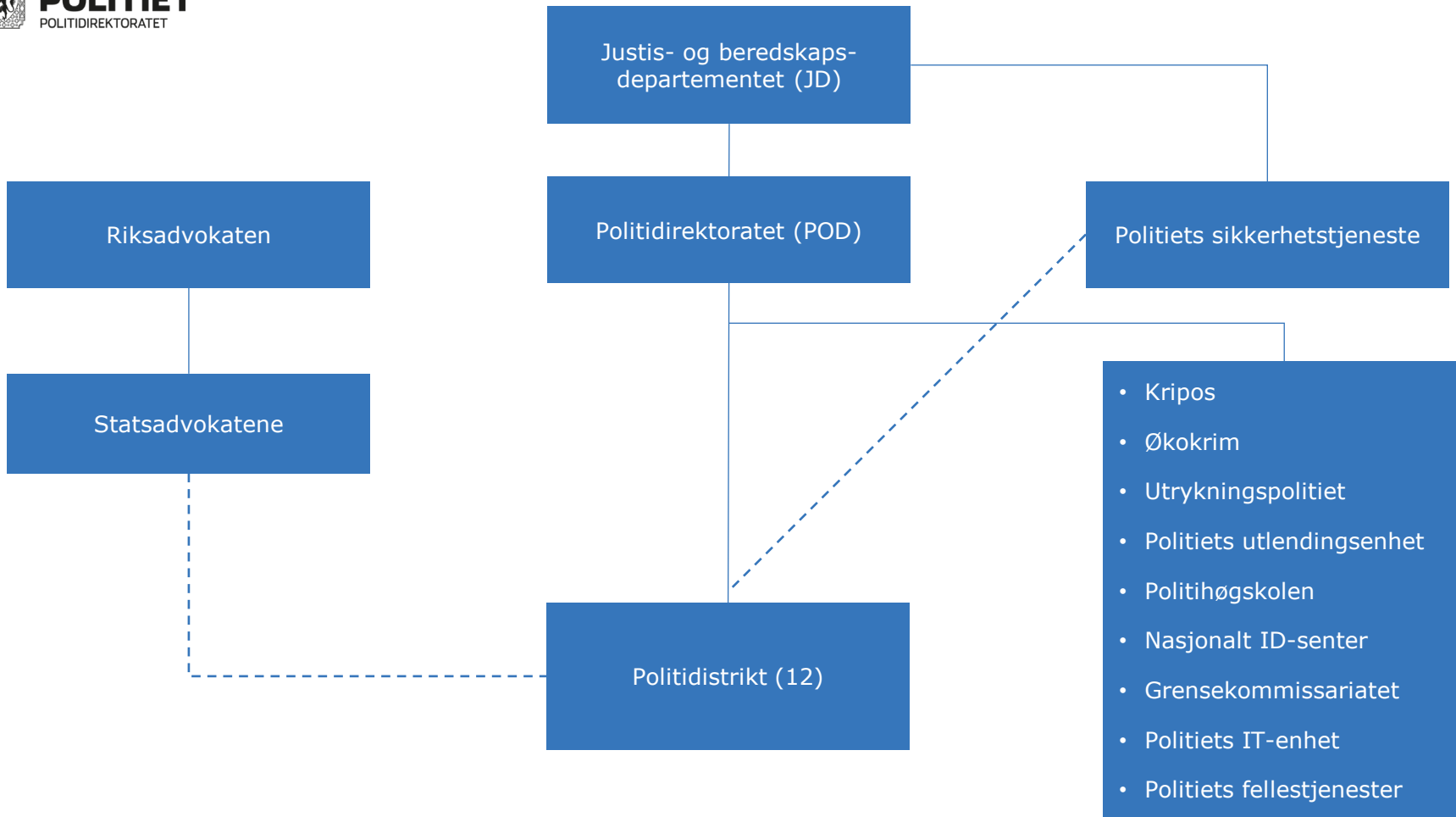
Evalueringspraksis i Justis- og beredskapsdepartementet og politiet: Hva gjør vi for å få de riktige og nyttige evalueringene?

Catharina Maria Lurås, Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Espen Frøyland, Politidirektoratet (POD)

Evalueringskonferansen
24. oktober 2024

Hvorfor hater politifolk å bli evaluert?¹⁾

Fordi hver gang de hører ordet "evaluering", begynner de å mistenke at noe helt sikkert er ute av kontroll!

Forholdet mellom JD og POD

Krav om kunnskapsarbeid i instruks og tildelingsbrev

Jevnlig, systematisk dialog om kunnskapsbehov (inkl. evalueringer)

Forskningsavdelingen ved Politihøgskolen bidrar

Hvordan blir evalueringer til?

Evalueringer blir til gjennom politikkutvikling (regjeringsplattform, stortingsmeldinger), gjennomganger på ulike områder, identifiserte behov mv.

Prioritering skjer ut fra flere ulike hensyn (politiske, budsjettmessige)

Mandater for evalueringer utvikles i et samarbeid mellom departementet og direktoratet

Foto: Politifoto

Hva evaluerer vi i politiet

Øvelser

Kriser/ekstraordinære hendelser

Oppgaveutførelsen inkl. forebygging

Reformer

**DFØ om nærpolitireformen:
- Det har ikke vært
ressurser til alt**

Foto: Politiforum

Styring og ressursbruk

Organisasjonsmessige endringer

Regelverksendringer (potensial for å evaluere mer)

Hvorfor er evaluering (ekstra) vanskelig i politiet?

Motstridende mål

Nærpolitireformen hadde mål om et mer effektivt politi og "politi nær folk"

Selvinkriminering

"Liv og død"-vurderinger ref. Politiets evaluering av terrorhendelsene 22. juli 2011

Politiske intensjoner

Evalueringsfunn kan bryte med politiske ønsker/forventninger
Eksempel: Evaluering av å styrke politiet med 20 tjenestesteder i 2024

Metodeutfordringer

Politiarbeid er i stor grad situasjonsbestemt og i uforutsigbare situasjoner – gap mellom normativt ideal og realitet

Juridiske utfordringer

Håndtering av sensitive data

Kulturutfordringer

Politikultur er tradisjonelt hierarkisk, og det kan være motstand mot evalueringer som utfordrer etablerte praksiser.

Case: Kvitteringsordning ved personkontroll i politiet

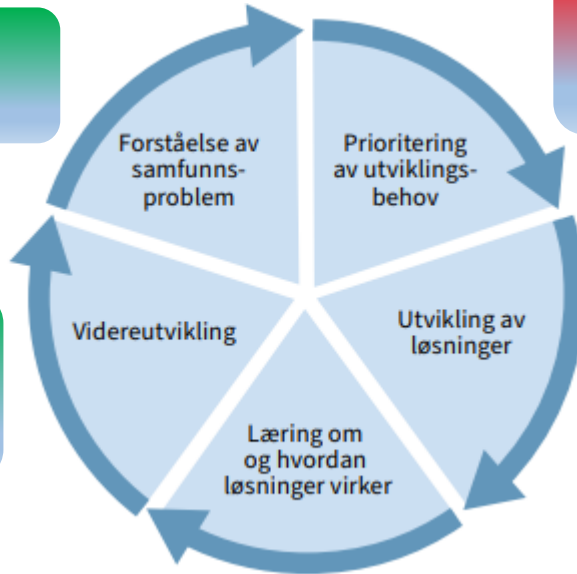

Evaluering av pilot med kvitteringsordning
ved personkontroll

Kvitteringsordningen – kunnskapsprosess i justissektor når det (nesten) fungerer¹⁾

Uro for at politiet driver forskjellsbehandling overfor svake grupper

Ordningen er til vurdering i JD før ev. utrulling i alle politidistrikt

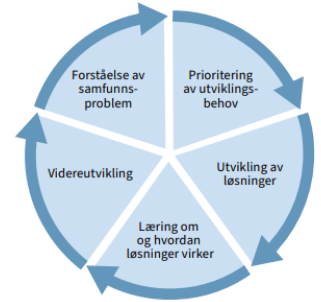

Bestilling i "Tildelingsbrev 2023 politiet" om å gjennomføre en pilot for en kvitteringsordning

Oslo politidistrikt gjennomfører en pilot for en kvitteringsordning i perioden desember 2022-september 2023. (5 158 kvitteringer til 4 278 personer)

- POD lager mandat for evaluering. Brukergrupper involveres i utforming av mandat.
- Ekstern evaluering av piloten i Oslo politidistrikt

Forts. case. I en optimal evalueringsprosess gjør vi en utredning før man prioriterer (og gir oppdrag)¹⁾

Samfunns mål: Forbedring i politiets kontrollvirksomhet for å sikre likebehandling, trygghet og forbedre tilliten mellom utsatte grupper/minoriteter og politiet

Utredning av ulike tiltak:

- Mer politinærvær i utsatte områder i storbyer
- Ansette flere polititjenestepersoner med flerkulturell bakgrunn
- Økt kvalitet på personkontroller
- **Kvitteringsordning for personkontroller**
- Innføring av kroppskamera
- Kompetanseheving om diskriminering
- Opprettelse av uavhengig tilsynsorgan

¹⁾ Slik som Utredningsinstruksen krever før gjennomføring av statlige tiltak.

Trender som påvirker evalueringspraksis i justissektoren fremover

- Innbyggerinvolvering
- Alt går raskere
- Strammere offentlige budsjetter
- Digital revolusjon – utfordringer og muligheter

- Evalueringer må avdekke effekter for innbyggere og samfunn
- Løpende monitorering/evaluering og pilotering av løsninger
- KI endrer radikalt evalueringspraksis i offentlig sektor ved å automatisere og effektivisere prosesser, gi mer nøyaktige analyser og forbedre beslutningstaking

Oppsummering

- Tett samarbeid mellom departementet og direktorat om kunnskapsbehov
- Fokus på hele "kunnskapsprosessen"
- Evaluering er krevende
- Ta i bruk KI på en forsvarlig måte

«Uro», «isolert toppledelse» og sårbar for «politisk press»: Riksrevisjonen har vurdert seg selv

Riksrevisjonen, Stortingets egen vaktbikkje, har integritetsutfordringer: Har avdekket en rekke problemer med «fundamentale forhold» i organisasjonen.

"Jeg vil først og fremst si jeg opplever dette som nyttig, og at dette er noe vi skal vi gjøre jevnlig. Og så må jeg som leder tåle å ... Ikke bare tåle, men jeg må være opptatt av å få denne typen tilbakemeldinger. For det er bare sånn du kan bli bedre, sier riksrevisor Karl Eirik Schjøtt-Pedersen."

Mulige spørsmål til diskusjon

- Hvordan skape en kultur for evaluering i en politisert hverdag?
- Hvordan få til gode evalueringer av de ulike digitale innbygger-tjenestene som politiet tilbyr?

Takk for oss

